

6^Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΤΩΝ 1820-1821 ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Οι αποφάσεις του Συμβουλίου της Βιέννης αμφισβητούνται από τους λαούς που διεκδικούν:

- Σύνταγμα
- Κοινοβουλευτικούς θεσμούς
- Ατομικές ελευθερίες και πολιτικά δικαιώματα

Τρία κυρίως πολιτικά ρεύματα διαμορφώνονται στην Ευρώπη:

- **Μετριοπαθείς φιλελεύθεροι:** Στόχος τους η καθιέρωση συνταγματικών μοναρχιών. Επιδιώκουν να δίνεται δικαίωμα ψήφου μόνο σε όσους κατέχουν περιουσία.
- **Ριζοσπάστες δημοκρατικοί:** Στόχος τους η καθιέρωση αβασίλευτων δημοκρατιών. Θέλουν γενίκευση των πολιτικών δικαιωμάτων σε όλους ανεξαιρέτως τους ενήλικες άνδρες.
- **Σοσιαλιστές:** Στόχος τους ένα καθεστώς οικονομικής και κοινωνικής ισότητας.

Η αρχή των εθνοτήτων: Στην Ευρώπη του 1815 πολλοί ευρωπαϊκοί λαοί δε διέθεταν κράτη γιατί:

- Ζουν σε μεγάλες πολυεθνικές αυτοκρατορίες (Αυστριακή, Οθωμανική).
- Ζουν διάσπαρτοι σε διάφορα κράτη.

Σύμφωνα λοιπόν με την **αρχή των εθνοτήτων** που ως ένα βαθμό θεμελιώθηκε μετά τη Γαλλική Επανάσταση, η οποία αναγνώρισε το έθνος ως πηγή όλων των εξουσιών και διακήρυξε ότι η βούληση των λαών είναι εκείνη που καθορίζει το μέλλον τους:

- Οι πληθυσμοί που ανήκουν σε ένα έθνος έχουν το δικαίωμα να ιδρύσουν το δικό τους κράτος.
- Αυτό τους δίνει και τη δυνατότητα να αποσχιστούν από τα κράτη στα οποία ήταν ενταγμένοι.
- Τα όρια του κράτους πρέπει να συμπίπτουν με τα όρια του έθνους.
- Η ύπαρξη κάθε έθνους και η τεκμηρίωση των διεκδικήσεων του προκύπτει από την Ιστορία που πιστοποιεί την κοινή προέλευση των μελών του, την κοινή γλώσσα και την κοινή θρησκεία.

Οι επαναστάσεις των ετών 1820 – 1821: Γεωγραφικά περιορίζονται στη νότια, μεσογειακή Ευρώπη και συγκεκριμένα:

- **Στην Ισπανία (1820):** Στρατιωτικές μονάδες στασιάζουν κατά του αυταρχικού βασιλιά Φερδινάνδου Ζ' διεκδικώντας Σύνταγμα. Με εντολή της Ιερής Συμμαχίας ο γαλλικός στρατός καταπνίγει την Επανάσταση.
- **Στην Ιταλία (1820 – 1821):** Οργανώνεται από τους καρμπονάρους (μέλη μυστικής εταιρείας που ιδρύθηκε στην Ιταλία μεταξύ 1808 και 1810) και στρέφεται εναντίον της αυστριακής κυριαρχίας, διεκδικώντας εθνική ελευθερία και συνταγματικές μεταρρυθμίσεις. Η επανάσταση καταπνίγεται από αυστριακά στρατεύματα με εντολή της Ιερής Συμμαχίας (1821).
- **Στην Ελλάδα:** Ήταν το μοναδικό επαναστατικό κίνημα που έμελλε να πετύχει, γι' αυτό και αποτέλεσε κορυφαίο γεγονός για την εποχή του.